

REPUBLIKA HRVATSKA

Broj: 711-I-430-P-143/17-03-17

Zagreb, 23. ožujka 2017.g.

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) na temelju članka 30. stavka 1. podstavka 4., 5. i 8. Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“ broj 26/11., 12/12., 126/12., 48/13. i 57/15., u daljnjem tekstu: ZSSI), **na zahtjev Odvjetnika Oskara Skrebec**, za davanje mišljenja Povjerenstva, na 172. sjednici, održanoj 23. ožujka 2017.g., daje sljedeće:

OČITOVANJE

Dužnosnici u smislu ZSSI-a, pa tako i zamjenici gradonačelnika, neovisno o tome obnašaju li dužnost profesionalno ili bez zasnivanja radnog odnosa (volonterski), ne mogu tijekom trajanja mandata kao niti u razdoblju od dvanaest mjeseci od dana prestanka obnašanja dužnosti obavljati odvjetničku djelatnost u okviru samostalnog odvjetničkog ureda. Zamjenik gradonačelnika koji dužnost obnaša volonterski mogao bi odvjetničku djelatnost obavljati u okviru zajedničkog odvjetničkog ureda u kojem je poslove upravljanja zajedničkim odvjetničkim uredom prenio na drugog odvjetnika ili kao zaposlenik u odvjetničkom društvu.

Obrazloženje

Zahtjev za davanje mišljenja Povjerenstva podnio je Odvjetnik Oskar Skrebec. U knjigama ulazne pošte zahtjev je zaprimljen 15. ožujka 2016.g., pod poslovnim brojem 711-U-1084-P-143/17-01-1, povodom kojeg se vodi predmet broj P-143/17.

Člankom 3. ZSSI-a propisano je tko se smatra dužnosnikom u smislu odredbi navedenog Zakona. Stavkom 1. podstavkom 43. navedenog članka Zakona, propisano je da su gradonačelnici, općinski načelnici i njihovi zamjenici dužnosnici u smislu odredbi ZSSI-a.

Člankom 6. stavkom 1. i stavkom 2. ZSSI-a, propisano je da su dužnosnici dužni, u slučaju dvojbe je li neko ponašanje u skladu s načelima javnih dužnosti, zatražiti mišljenje Povjerenstva, koje je potom dužno na zahtjev dužnosnika dati obrazloženo mišljenje u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva.

Iako u konkretnom slučaju, zahtjev za davanje mišljenja Povjerenstva nije podnesen od strane osobe koja se smatra dužnosnikom, Povjerenstvo u cilju edukacije u pitanjima sukoba interesa na podneseni zahtjev daje obrazloženo očitovanje.

Naime, podnositelj u zahtjevu u bitnom navodi kako postoji mogućnost da se na predstojećim lokalnim izborima kandidira za dužnost zamjenika gradonačelnika te navodi kako bi u slučaju izbora, dužnost obnašao bez zasnivanja radnog odnosa odnosno volonterski.

S obzirom da je samostalni odvjetnik te da njegov odvjetnički ured nema zaposlenika, podnositelj ukazuje kako nema na koga prenijeti upravljačka prava nad poslovanjem svog odvjetničkog ureda. Ističe kako tijekom protekle 24 godine obavljanja odvjetničke djelatnosti, nije zastupao niti trgovačka društva u vlasništvu grada u kojem se namjerava kandidirati za dužnost zamjenika gradonačelnika, niti je zastupao stranke koje su imale ili imaju sporove ili poslovne odnose s gradom. U smislu članka 14. stavka 1. ZSSI-a, kojim je propisano da dužnosnici ne mogu obavljati poslove upravljanja u poslovnim subjektima, podnositelj zahtjeva smatra kako se navedena zabrana ne može primijeniti na samostalnog odvjetnika bez zaposlenika kao slobodnog zanimanja, jer u takvim okolnostima poslova upravljanja de facto niti nema. Kako se odvjetnički poslovi mogu obavljati isključivo osobno, nisu prenosivi na treće osobe. Podnositelj zahtjeva od Povjerenstva traži mišljenje postoji li potencijalni sukob interesa u slučaju da nakon izbora i stupanja na dužnost zamjenika gradonačelnika koju dužnost bi obnašao bez zasnivanja radnog odnosa odnosno volonterski, nastavi obavljati odvjetničku djelatnost putem vlastitog odvjetničkog ureda.

Člankom 14. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da dužnosnici ne mogu biti članovi upravnih tijela i nadzornih odbora trgovačkih društava, upravnih vijeća ustanova, odnosno nadzornih odbora izvanproračunskih fondova niti obavljati poslove upravljanja u poslovnim subjektima. Sukladno članku 4. stavku 4. ZSSI-a, poslovnim subjektima u smislu ovog Zakona, smatraju se trgovačka društva, ustanove i druge pravne osobe te drugi subjekti poslovnih odnosa kao što su trgovci pojedinci, obrtnici i nositelji samostalnih djelatnosti te nositelji i članovi drugih poslovnih subjekata osnovanih na temelju zakona

Člankom 20. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da obveze koje za dužnosnika proizlaze, između ostalog i iz članka 14. ovog Zakona, počinju danom stupanja na dužnost i traju dvanaest mjeseci od dana prestanka obnašanja dužnosti.

Zakonom o odvjetništvu („Narodne novine“ broj 9/94., 117/08., 50/09. i 18/11) odvjetništvo je definirano kao samostalna i neovisna služba koja osigurava pružanje pravne pomoći fizičkim i pravnim osobama u ostvarivanju i zaštiti njihovih prava i pravnih interesa. Samostalnost i neovisnost odvjetništva, ostvaruje se između ostalog, samostalnim i neovisnim obavljanjem odvjetničkog posla kao slobodne djelatnosti.

Člankom 4. Zakona o odvjetništvu propisano je da se odvjetnička djelatnost može obavljati samostalno, u zajedničkom odvjetničkom uredu ili u odvjetničkom društvu.

Člankom 25. Zakona o odvjetništvu propisano je da više odvjetnika može imati zajednički ured. U tom slučaju međusobna prava i obveze, odvjetnici uređuju u pisanom obliku.

Člankom 27. Zakona o odvjetništvu propisano je da dva ili više odvjetnika mogu osnovati odvjetnički ured sa svojstvom pravne osobe koja se osniva kao javno trgovačko društvo ili kao društvo s ograničenom odgovornošću. Na odvjetničko društvo se na odgovarajući način primjenjuje Zakon o trgovačkim društvima. Člankom 28. Zakona o odvjetništvu propisano je da pisanim ugovorom o osnivanju odvjetničkog društva moraju biti uređena prava i obveze članova, a članom odvjetničkog društva može biti samo odvjetnik.

Slijedom svega navedenog Povjerenstvo tumači kako se odvjetnički ured u kojem odvjetnik odvjetničku djelatnost obavlja samostalno, smatra poslovnim subjektom u smislu članka 4. stavka 4. ZSSI-a. Kako dužnosnici sukladno članku 14. stavku 1. i stavku 20. stavku 3. ZSSI-a, ne mogu za vrijeme trajanja mandata kao niti u razdoblju od dvanaest mjeseci od dana prestanka obnašanja dužnosti obavljati poslove upravljanja poslovnim subjektom, dužnosnik u tom razdoblju ne može obavljati djelatnost odvjetništva u okviru samostalnog odvjetničkog ureda.

Međutim, u slučaju obavljanja odvjetničke djelatnosti putem zajedničkog odvjetničkog ureda, dužnosnik koji dužnost zamjenika gradonačelnika obnaša kao volonter, mogao bi obavljati odvjetničku djelatnost, ukoliko je u pisanom obliku međusobna prava i obveze s ostalim odvjetnicima uredio na način da sve druge odluke (osim konkretnih poslova pružanja pravne pomoći) koje se odnose na upravljanje zajedničkim uredom, prenese na nekog od drugih odvjetnika iz tog ureda.

Dužnosnik koji dužnost zamjenika gradonačelnika obnaša kao volonter, mogao bi obavljati odvjetničku djelatnost i u sklopu odvjetničkog društva, no u tom slučaju, dužan je postupati u skladu s odredbama članka 16. ZSSI-a.

Naime, člankom 16. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da će dužnosnik koji ima 0,5% i više dionica, odnosno udjela u vlasništvu (kapitalu trgovačkog društva) za vrijeme obnašanja javne dužnosti prenijeti svoja upravljačka prava na temelju udjela u kapitalu društva na drugu osobu, osim na osobe iz članka 4. stavka 5. ovog Zakona, ili na posebno tijelo. Ta osoba, odnosno posebno tijelo (povjerenik) djelovat će glede ostvarivanja članskih prava i udjela u društvu u svoje ime, a za račun dužnosnika. Povjerenik se smatra s dužnosnikom povezanom osobom u smislu članka 4. stavka 5. ovog Zakona.

Stavkom 2. istog članka propisano je da ako to trgovačko društvo putem javnog natječaja ili na drugi način stupa u poslovni odnos s državnim tijelima ili s jedinicama lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave ili s trgovačkim društvima u kojima Republika Hrvatska ili jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave ima upravljački udio, o takvom je poslovnom događaju dužno obavijestiti Povjerenstvo.

Stavkom 4. istog članka propisano je da za vrijeme dok su njegova upravljačka prava u trgovačkim društvima prenesena na drugu osobu ili posebno tijelo, dužnosnik ne smije davati obavijesti, upute, naloge ili na drugi način biti u vezi s tom osobom ili tijelom te time utjecati na ostvarivanje prava i ispunjavanje obveza koji proizlaze iz članskih prava u tim društvima. Dužnosnik ima pravo da ga se jedanput godišnje obavještava o stanju trgovačkih društava u kojima ima udjele.

PREDSJEDNICA POVJERENSTVA

Dalija Orešković, dipl.iur.

Dostaviti:

1. Odvjetnik Oskar Skrebec, elektroničkom dostavom
2. Objava na internetskoj stranici Povjerenstva
3. Pismohrana